

Adam we tehnologiýa

Kewin Kelli

GUTULGYSYZ

Biziň geljigimizi kesgitlejek 12 sany tehnologiýa trendleri

Terjime eden: Seyitmyrat GELDIÝEW

GIRIŞ

Üýtgeşiklik gutulgysyz. Häzirki wagtda bu üýtgeşmeleriň ep-esli bölegini kabul etmesegem, hemme zadyň üýtgeýändigini bilýäris. Bir wagtlar ýetip bolmaz öýdülen belent sepgitlere ýetilýär, haýwanat we ösümlük dünýäsi ýuwaş-ýuwaşdan, emma gutulgysyz ýagdaýda başga bir hala ewolýusiýalaşýar. Adam medeniýetinde, biologiýasynda haýsydyr bir tüzeleniş tarap, saklatmaýan hereket bar.

Biziň durmuşymyzdaky wajyp özgerişleriň aňyrsynda tehnologiýa ýatandyr. Bu adamzat ösüşiniň katalizatory. Biziň döredýän zatlarymyzyň hemmesi, tehnologiýalar sebäpli, hemişe transformasiýa hadysasynyň başdan geçirýär. Islendik zat ideýadan, emele gelişden başlap, tä tejribede ulanylýança geçýän ýolunda başga bir görnüşe öwürülýär. Hemme zat akymlaýyn haldadyr. Hawa, dünýäde ýekeje zadam gutarnykly ösüşe, kämillige ýetip duran däl. Hiç zat doly taýýar halda däl. Bu üznüksiz hadysanyň çäginde häzirki zamanyň öwrülüş, ýagny yza dönüş nokady hem bar. Üznüksiz akymda «ähli zat başgaça bolar»

diýerden has başga many bar. Häzirki akymyň hereket güýjüne goşulýan her bir hadysa özüniň ahyrky netijesindenem has wajyp häsiýete eýedir. Adamzadyň soňky iki ýüz ýyldaky eden beýik açyşy anyk bir enjamy ýa-da bir guraly oýlap tapmakda däl, eýsem, ylmy hadysany döretmegindedir. Ylmy usul bilen çemeleşmegi ýola goýanyndan soňra, adamzat başgaça usulda hiç haçan döredip bilmejek münlerçe ajaýyp zatlaryny döredti. Dowamly gowulandyrmak, zygiderli üýtgetmek usulynyň hereket etmegi aýratynlykda alnan islendik zatdan has oňat, has bähbitli, has haýrylydyr. Sebäbi bir zadyň kämilleşdirilmegi bilen millionlarça täze zat ýüze çykdy. Uzakmöhletleýin dogry guralan hadysadan uzakmöhletli peýda, artykmaçlyk

gazanarsyňyz. Häzirki zamanda hadysa önümden wajypdyr.

Üstesine-de, hadysalaryň şeýle öňe gişligi biziň oýlap tapşlarymyzyň ykbalynyň gutulgysyz özgerjekdigini aňladýar.

Indiki sanymyzda:

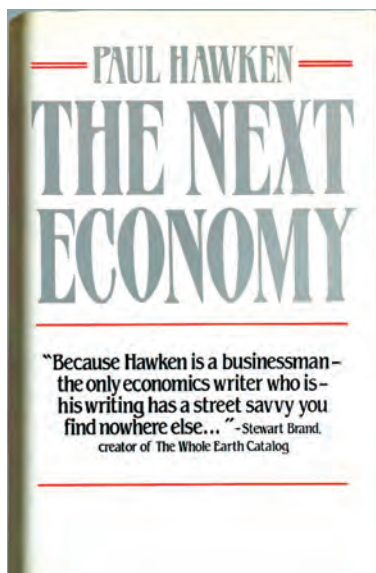
Önümler hyzmatla hem hadysa öwürülüp, transformirlenip başlar. Täze tehnologiýa bilen gerkgäbe edilen ulaglar hereket ediş hyzmatyna öwürüler.

DIZAYN WE MARKETING

Gutly YEGENDURDYÝEW, «Belli» studiyasynyň hünärmeni.

belli creative studio

1983-nji ýylda ABŞ-da Pol Hokeniň «Indiki ykdysadyýet» atly kitaby çap edilýär. Awtor kitapda kompaniýalaryň aglabasynyň şol bir hildäki önümi öndürýändigini, şol sebäpli, beýleki brendlerden saýlanmak üçin, önümçiligi artdyrmagyň ýerine, bellibir manysy bolan önüm öndürmelidigini öňe sürýär.

Meselem, bir kompaniýa ýüzüni arassalaýan sabyn öndürýär diýeliň. Arassaçylyk sabynyň esasy aýratynlygy hasaplanýar. Eger başga bir brend şol kompaniýa bilen bäsleşmek isleýän bolsa, ýüzüni arassalaýan sabyn däl-de, ýakymly täsiri bilen şahdiňi açýan sabyn

öndürmeli. Ýagny önüme bir many goşmaly. Elbetde, sabynlaryň ählisi diýen ýaly, arassalaýjylyk häsiýetli. Yöne adama ýakymly täsir edýän, ruhuny göterýän sabyn öndürilse, onda onuň saýlanlyk ahtymallygy ýokarlanýar.

Pol Hokeniň bu nazaryýeti «Mass to meaning», ýagny «Massadan mana» diýlip, atlandyrylýar. Bu pikire ilki üns berilmändir. Sebäbi brende many goşmak abstrakt düşünjedi. Öz durmuşymyzdan mysal alyp görelim. Hemmämiz tanyş-bilişlerimizi tanaýarys. Kim degişgen, kim myllatly, kim hyýalbent — islendik bir tanyşymyz barada pikirimiz bar. Bu pikirler bolsa bizde öz-özünden döränok. Şol adamlaryň özerini alyp barşy bizde şeýle pikir döredýär. Ýagny olaryň häsiýetlerine esaslanyp netije çykararys.

Häsiýetleriň brendler babatdaky ähmiýeti-de edil şolar ýaly. Mysal üçin käbir adamlar «Nike» brendiniň önümlerini, käbirleri «Adidas» ýa-da «Puma»-nyň önümlerini halaýar. Nämeye üçin beýle? Bu

Adam medeniýetinde, biologiýasynda haýsydyr bir tüzeleniş tarap, saklatmaýan hereket bar.

Brend häsiýetleri

önümleriň aýratynlyklary tapawutlymy ýa-da berýän rahatlygy üýtgeýärmik? Ýok. Bularyň hiç biri hil babatda biri-birinden kem däl. Munuň sebäbi brendleriň strategiýalaryna, olaryň kemala getiren häsiýetlerine esaslanýar.

Mysal üçin, «Nike» özüni dowamly kynçylyk bilen göreşýän, gaýduwsyz we özdüýenli gahryman ýaly alyp barýar.

Mahabatlarda hem adamlary göreşe çagyryp, ruhlandyryjy häsiýetli temalary köp ulanýar. Onuň esasy bäsdeşi «Adidas» bolsa dowamly täzeçillik döredýär, mahabatlarynda hem reňbe-reň

wutlanýar. Käbir dostlarymyzy beýleki-lerden has ýakyn görşümiz ýaly, belli bir häsiýeti bolan brendleri hem özümize has ýakyn duýýarys.

Makalanyň ýany bilen goşulan suratlar barada maglumat:

1. Pol Hokeniň «Indiki ykdysadyýet» kitaby — 1983-nji ýylda ABŞ-da çap edilen.
2. «Dove» sabynyň reklamasy.
3. «New Coke»-niň tanyşdyrylmagy — Suratda «Coca-Cola» kompaniýasynyň müdiriýetiniň şol döwürdäki başlygy Roberto Goizueta (çepde) we kompaniýanyň prezidenti Donald R.Keough «New Coke»-niň tanyşdyryş dabarasyna. 1985-nji ýyl, Atlanta şäheri, ABŞ.
4. «Coca-Cola»-nyň gaýdyp gelmegi — «Coca-Cola» brendiniň täzeden çykarlyp başlanmagy gazetiniň birinji sahypasyna habar berilýär.
5. «Adidas»-yň reklamasy.

Adamzadyň soňky iki ýüz ýyldaky eden beýik açyşy anyk bir enjamy ýa-da bir guraly oýlap tapmakda däl, eýsem, ylmy hadysany döretmegindedir.